LIETUVOS RESPUBLIKOS PENSIJŲ KAUPIMO ĮSTATYMO NR. IX-1691 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 15, 22, 24, 28, 29, 30, 33, 35^1, 35^2, 35^7, 35^8, 35^9, 35^{10}, 36, 37, 40 STRAIPSNIŲ, V SKYRIAUS PAVADINIMO PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 29^1 STRAIPSNIU IR 6 STRAIPSNIO BEI ĮSTATYMO PRIEDO PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

2025 m. birželio 26 d. Nr. XV-348
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato pensijų fondo dalyvio lėšomis mokamos pensijų įmokos ir iš valstybės biudžeto lėšų už pensijų fondo dalyvį mokamos pensijų įmokos kaupimo (toliau – pensijų kaupimas) ir pensijų išmokų bei išmokų iš pensijų fondo dalyvio vardu pensijų fonde sukaupto pensijų turto mokėjimo organizavimo sąlygas ir tvarką Lietuvos Respublikoje.“

2 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 14 dalį ir ją išdėstyti taip:

„14. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžiamos Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme, Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatyme, Kolektyvinio investavimo subjektų įstatyme, Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatyme ir Lietuvos Respublikos medicinos praktikos įstatyme.“

3 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 4 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Teisę tapti dalyviu turi asmenys, kurie turi draudžiamųjų pajamų, nuo kurių privalomai skaičiuojamos pensijų socialinio draudimo įmokos, taip pat asmenys, pagal Lietuvos Respublikos Europos Sąjungos institucijų darbuotojų ir Europos Parlamento narių pensinių teisių išsaugojimo ir perkėlimo įstatymą turintys teisę pervesti lėšas iš Europos Sąjungos institucijų pensijų sistemos, išskyrus asmenis, kurie jau yra sukakę Socialinio draudimo pensijų įstatyme nustatytą socialinio draudimo senatvės pensijos amžių (toliau – senatvės pensijos amžius).“

2. Pakeisti 4 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Pensijų kaupimas prasideda asmenį jo sudarytos pensijų kaupimo sutarties pagrindu

įregistravus Dalyvių ir sutarčių registre. Pensijų kaupimo bendrovė neturi teisės atsisakyti sudaryti pensijų kaupimo sutarties su asmeniu, kuris pagal šio straipsnio 1 dalį turi teisę dalyvauti pensijų kaupime.“

3. Papildyti 4 straipsnio 8 dalį 5 punktu:

„5) dalyviui šio įstatymo 29^1 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta tvarka išmokamas jo vardu pensijų fonde sukauptas pensijų turtas, jeigu yra bent vienas iš šių pagrindų:

a) dalyviui išduotas siuntimas paliatyviosios pagalbos asmens sveikatos priežiūros paslaugoms gauti;

b) dalyvis serga sunkia liga, dėl kurios jo dalyvavimas pensijų kaupime tampa itin sunkus ar betikslis ir kuri įtraukta į sveikatos apsaugos ministro ir socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintą ligų sąrašą;

c) dalyviui nustatytas 70 procentų ir didesnis netektas dalyvumas (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – 70 procentų ir didesnis netektas darbingumas; iki 2005 m. birželio 30 d. – I invalidumo grupė);“.

4. Papildyti 4 straipsnio 8 dalį 6 punktu:

„6) dalyviui, kuriam iki senatvės pensijos amžiaus sukakties dienos liko 5 ar mažiau metų, jo vardu pensijų fonde sukauptas pensijų turtas, lygus 50 procentų šio įstatymo 29 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka apskaičiuoto pensijų turto dydžio, nuo kurio priklauso dalyviui mokėtinos pensijų išmokos rūšis, ar už jį mažesnis, išmokamas šio įstatymo 29^1 straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka (toliau – turto išmokėjimas priešpensinio amžiaus asmeniui).“

4 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Dalyvis turi teisę:

1) rinktis kitą negu jo gimimo datą atitinkantį tikslinės grupės pensijų fondą ar kitą pensijų kaupimo bendrovę;

2) gauti iš pensijų kaupimo bendrovės informaciją apie jo pensijos sąskaitoje įrašytus pensijų fondo vienetus ir jų vertę, lėšų investavimo strategiją ir pagal ją gautą investicinę grąžą, pensijų kaupimo bendrovės ir pensijų fondo audito išvadą ir kitą šiame įstatyme nustatytą informaciją;

3) sustabdyti pensijų įmokų pervedimus į pensijos sąskaitą šio įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka;

4) gauti šiame įstatyme nustatytas pensijų išmokas pagal savo vardu pensijų fonde sukaupto pensijų turto dydį;

5) gauti savo vardu pensijų fonde sukauptą pensijų turtą šio įstatymo 4 straipsnio 8 dalies

5 punkte nustatytu pagrindu;

6) vieną kartą per visą dalyvavimo pensijų kaupime laikotarpį gauti 25 procentų dydžio savo vardu pensijų fonde sukaupto pensijų turto dalį, bet ne didesnę kaip paties dalyvio lėšomis įmokėtų šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nustatyto dydžio pensijų įmokų sumą, šio įstatymo 29^1 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka (toliau – turto dalies išmokėjimas);

7) iki senatvės pensijos amžiaus sukakties dienos likus 5 ar mažiau metų, kreiptis dėl turto išmokėjimo priešpensinio amžiaus asmeniui ir gauti išmoką iš savo vardu pensijų fonde sukaupto pensijų turto šio įstatymo 29^1 straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka;

8) šio įstatymo nustatyta tvarka nukelti pensijų išmokos mokėjimo pradžią;

9) testamentu palikti jam priklausančią pensijų turto dalį;

10) kitas šiame ir kituose įstatymuose, standartinėse pensijų fondų taisyklėse ir pensijų kaupimo sutartyje nustatytas teises.“

5 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Asmenys, išskyrus asmenis, įtrauktus į pensijų kaupimą 2025 metais, dėl svarbių priežasčių negalėję per šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytą terminą atsisakyti dalyvauti pensijų kaupime, turi teisę atsisakyti dalyvauti pensijų kaupime ir šiam terminui pasibaigus, jeigu pateikiami svarbias priežastis įrodantys dokumentai. VSDF administravimo įstaigos įgaliotas tarnautojas, įvertinęs pateiktus dokumentus, nustato, ar priežastys yra svarbios. Tokiu atveju dalyvio lėšomis sumokėtos pensijų įmokos (kartu su teigiama ar neigiama investicine grąža) grąžinamos asmeniui ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo atsisakymo dalyvauti pensijų kaupime įregistravimo Dalyvių ir sutarčių registre dienos. Valstybės biudžeto lėšomis sumokėtos pensijų įmokos (kartu su teigiama ar neigiama investicine grąža) pervedamos VSDF valdybai ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo atsisakymo dalyvauti pensijų kaupime įregistravimo Dalyvių ir sutarčių registre dienos. Asmenys, įtraukti į pensijų kaupimą 2025 metais, per šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytą terminą neatsisakę dalyvauti pensijų kaupime, turi teisę atsisakyti dalyvauti pensijų kaupime ir šiam terminui pasibaigus, jeigu pateikia VSDF administravimo įstaigai prašymą dėl atsisakymo dalyvauti pensijų kaupime iki 2025 m. gruodžio 31 d. Jeigu asmuo, įtrauktas į pensijų kaupimą 2025 metais, atsisako dalyvauti pensijų kaupime iki 2025 m. gruodžio 31 d, 2025 metais sumokėtos pensijų įmokos (kartu su teigiama ar neigiama investicine grąža) grąžinamos šioje dalyje nustatyta tvarka.“

6 straipsnis. 6 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 6 straipsnį.

7 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Papildyti 7 straipsnį 10 dalimi:

„10. VSDF valdyba kiekvienais kalendoriniais metais iki sausio 31 dienos per Valstybinio socialinio draudimo fondo (toliau – VSDF) elektroninę gyventojų aptarnavimo sistemą informuoja pilnamečius asmenis, kurie tų metų sausio 1 dieną yra jaunesni kaip 40 metų ir apie kurių draustumą tų metų sausio 2 dieną duomenys yra Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registre, apie galimybę sudaryti pensijų kaupimo sutartį, kartu jiems pateikdama visų asmens informavimo metu pagal šį įstatymą veikiančių pensijų kaupimo bendrovių sąrašą, nuorodas į jų interneto svetaines ir jų kontaktinius duomenis (telefono ryšio numerius, elektroninio pašto adresus).“

8 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„8 straipsnis. Pensijų įmoka

1. Pensijų įmoka mokama dalyvio ir valstybės biudžeto lėšomis. Pensijų įmokos dydis yra 3 procentai dalyvio pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, netaikant Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 10 straipsnio 1 dalies nuostatų dėl socialinio draudimo įmokų skaičiavimo nuo ne mažesnės kaip Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos, perskaičiuotos proporcingai išdirbtam laikui; iš valstybės biudžeto už dalyvį mokamos pensijų įmokos dydis yra 1,5 procento Valstybės duomenų agentūros paskelbto užpraeitų metų keturių ketvirčių šalies ūkio darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio vidurkio. Pensijų įmokų apskaičiavimo ir pervedimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

2. Už vieną iš tėvų, auginantį vaiką iki 3 metų ir gaunantį vaiko priežiūros išmoką arba draudžiamą pensijų socialiniu draudimu valstybės lėšomis, į pensijų fondą pervedama 1,5 procento Valstybės duomenų agentūros paskelbto užpraeitų metų keturių ketvirčių šalies ūkio darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio vidurkio dydžio pensijų įmoka iš valstybės biudžeto lėšų. Vienam iš tėvų, auginančiam daugiau negu vieną vaiką iki 3 metų, pensijų įmoka pervedama už kiekvieną vaiką.

3. Dalyvis, mokantis šio straipsnio 1 dalyje nurodytą 3 procentų dalyvio pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, pensijų įmoką, į pensijos sąskaitą turi teisę mokėti savo pasirinkto dydžio papildomą pensijų įmoką. Mokėti pensijų įmokas dalyvio naudai turi teisę ir dalyvio darbdavys (darbdaviai). Papildomų pensijų įmokų mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.“

9 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Dalyvis turi teisę pereiti į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą, kai:

1) jo vardu į pensijų fondą yra pervesta bent viena pensijų įmoka arba į pensijų fondą buvo pervestos lėšos iš Europos Sąjungos institucijų pensijų sistemos;

2) pensijų kaupimo bendrovė yra įvykdžiusi dalyvio pateiktą prašymą dėl turto dalies išmokėjimo.“

10 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. VSDF valdybos veiklos sąnaudas, susijusias su pensijų įmokų surinkimu ir pervedimu, atlygina pensijų kaupimo bendrovės pagal patvirtintą kompensuojamąjį dydį Vyriausybės nustatyta tvarka. Dydis, skirtas VSDF valdybos sąnaudoms kompensuoti, tvirtinamas Lietuvos Respublikos valstybės socialinių fondų biudžetų atitinkamų metų rodiklių patvirtinimo įstatymu. Už dalyvio lėšomis ir valstybės biudžeto lėšomis mokamų pensijų įmokų surinkimą ir pervedimą gali būti nustatyti skirtingi veiklos sąnaudų kompensacijų dydžiai.“

11 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„13 straipsnis. Laikinas pensijų įmokų pervedimo sustabdymas

1. Dalyvis turi teisę pensijų kaupimo laikotarpiu neribotą kartų skaičių laikinai, 12 mėnesių laikotarpiui, sustabdyti pensijų įmokų pervedimą, taip pat, nepasibaigus 12 mėnesių pensijų įmokų pervedimo sustabdymo laikotarpiui, atnaujinti pensijų įmokų pervedimą (toliau šiame straipsnyje – pensijų įmokų pervedimo atnaujinimas nepasibaigus terminui). Apie pageidaujamą pensijų įmokų sustabdymą ar pensijų įmokų pervedimo atnaujinimą nepasibaigus terminui dalyvis privalo informuoti pensijų kaupimo bendrovę pateikdamas prašymą.

2. Gavusi dalyvio prašymą sustabdyti pensijų įmokų pervedimą arba prašymą atnaujinti pensijų įmokų pervedimą nepasibaigus terminui, pensijų kaupimo bendrovė elektroniniu būdu ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos pateikia VSDF valdybai informaciją apie gautą dalyvio prašymą. VSDF valdyba ne vėliau kaip per 3 darbo dienas Dalyvių ir sutarčių registre įregistruoja duomenis apie dalyvio laikiną pensijų įmokų sustabdymą arba pensijų įmokų pervedimo atnaujinimą nepasibaigus terminui ir ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šių duomenų įregistravimo informuoja dalyvio draudėją ar patį dalyvį, jeigu jis yra savarankiškai dirbantis asmuo, apie pensijų įmokų pervedimo sustabdymo ar atnaujinimo nepasibaigus terminui faktą ir

datą, nuo kurios pensijų įmokų skaičiavimas turi būti atnaujintas.

3. Pensijų įmokų pervedimas sustabdomas nuo kito kalendorinio mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį VSDF valdyba Dalyvių ir sutarčių registre įregistravo duomenis apie laikiną pensijų įmokų pervedimo sustabdymą.

4. Pensijų įmokų pervedimas atnaujinamas:

1) automatiškai, be papildomo dalyvio prašymo, nuo kito kalendorinio mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį pasibaigė šio straipsnio 1 dalyje nurodytas laikinas pensijų įmokų pervedimo sustabdymo laikotarpis;

2) nuo kito kalendorinio mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį VSDF valdyba Dalyvių ir sutarčių registre įregistravo duomenis apie pensijų įmokų pervedimo atnaujinimą nepasibaigus terminui.“

12 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 15 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Įsteigto naujo tikslinės grupės pensijų fondo finansinių priemonių portfeliui 12 mėnesių nuo pirmosios pensijų įmokos į pensijų fondą gavimo dienos netaikomi šio įstatymo ir priežiūros institucijos nustatyti turto diversifikavimo reikalavimai, išskyrus atvejus, kai įsteigto naujo tikslinės grupės pensijų fondo turtas viršija 1 000 000 eurų.“

13 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 22 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Iš pensijų turto galima daryti tik šiame įstatyme numatytus atskaitymus, jeigu jie yra numatyti pensijų fondo taisyklėse. Valiutos keitimo sąnaudos, atsiradusios dėl pareigos valiutų sąnaudas finansinėje apskaitoje pripažinti pagal Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo 5 straipsnį, taip pat dengiamos iš pensijų turto. Visos kitos pensijų fondo taisyklėse nenumatytos arba nustatytus dydžius viršijančios išlaidos turi būti dengiamos iš pensijų kaupimo bendrovės turto.“

2. Papildyti 22 straipsnį 6 dalimi:

„6. Kai senatvės pensijos amžiaus nesukakęs dalyvis kreipiasi į pensijų kaupimo bendrovę dėl turto dalies išmokėjimo arba turto išmokėjimo priešpensinio amžiaus asmeniui, iš dalyviui išmokamo pensijų turto ar jo dalies daromas 3 procentų atskaitymas, kurį ne vėliau kaip turto dalies išmokėjimo arba turto išmokėjimo priešpensinio amžiaus asmeniui dieną pensijų kaupimo bendrovė perveda į pensijų anuitetų mokėtojo valdomą Pensijų anuitetų fondą. Šiuos pensijų kaupimo bendrovių pervestus atskaitymus pensijų anuitetų mokėtojas naudoja šio įstatymo 35^6 straipsnio 4 dalyje nurodytais tikslais.“

14 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 24 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Pensijų kaupimo bendrovių bankroto procedūroms Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymas taikomas tiek, kiek šis įstatymas, Draudimo įstatymas arba Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymas nenustato kitaip.“

15 straipsnis. V skyriaus pavadinimo pakeitimas

Pakeisti V skyriaus pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„V SKYRIUS

PENSIJŲ IŠMOKOS, IŠMOKOS IŠ DALYVIO VARDU PENSIJŲ FONDE SUKAUPTO PENSIJŲ TURTO“.

16 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 28 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Teisę gauti pensijų išmoką iš pensijų fondo šio įstatymo nustatyta tvarka įgyja ir dalyviai, kuriems yra paskirta išankstinė socialinio draudimo senatvės pensija pagal Socialinio draudimo pensijų įstatymą.“

2. Pakeisti 28 straipsnio 4 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„4. Pensijų kaupimo bendrovė privalo priežiūros institucijos nustatyta tvarka periodiškai, ne rečiau kaip vieną kartą per kalendorinius metus, informuoti dalyvį, kuriam iki senatvės pensijos amžiaus yra likę ne mažiau negu 3 metai, apie:“.

17 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 29 straipsnio 8 dalį.

18 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 29 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„29 straipsnis. Pensijų išmokos

1. Pensijų išmokų rūšys yra šios:

1) pensijų anuitetas;

2) vienkartinė pensijų išmoka;

3) periodinės pensijų išmokos.

2. Pensijų anuitetų rūšys yra šios:

1) atidėtasis pensijų anuitetas. Pensijų anuitetų mokėtojas pensijų anuiteto gavėjui,

sukakusiam 85 metų amžių, nuo kalendorinio mėnesio, kurį pensijų anuiteto gavėjas šį amžių sukanka, pirmos dienos pradeda mokėti ir iki gyvos galvos periodiškai moka pensijų anuitetą. Jo mokėjimas nutrūksta pensijų anuiteto gavėjui mirus. Atidėtasis pensijų anuitetas nepaveldimas;

2) standartinis pensijų anuitetas. Pensijų anuitetų mokėtojas pensijų anuiteto gavėjui iki gyvos galvos periodiškai moka pensijų anuitetą. Jo mokėjimas nutrūksta pensijų anuiteto gavėjui mirus. Pensijų anuitetų mokėtojas gali siūlyti standartinį pensijų anuitetą su garantuojamu mokėjimo laikotarpiu. Standartinis pensijų anuitetas nepaveldimas, išskyrus atvejus, kai standartinį pensijų anuitetą su garantuojamu mokėjimo laikotarpiu pasirinkęs pensijų anuiteto gavėjas miršta nesibaigus sprendime dėl standartinio pensijų anuiteto skyrimo numatytam garantuojamam mokėjimo laikotarpiui. Standartinio pensijų anuiteto su garantuojamu mokėjimo laikotarpiu gavėjui dėl mirties neišmokėta pensijų anuiteto išmokų už likusį garantuojamą mokėjimo laikotarpį priklausanti suma paveldima Civilinio kodekso nustatyta tvarka. Šiame punkte nurodyta paveldima suma apskaičiuojama pensijų anuitetų mokėtojo nustatyta tvarka.

3. Pensijų anuitetų mokėtojas turi teisę dalyviui siūlyti standartinius pensijų anuitetus su skirtingomis savybėmis. Pensijų anuiteto pavadinime turi būti nurodyta pensijų anuiteto rūšis – standartinis arba atidėtasis. Viešinimo tikslais pensijų anuitetų mokėtojas turi teisę vartoti sutrumpintus, taip pat konkrečias pensijų anuitetų savybes atskleidžiančius pensijų anuitetų pavadinimus.

4. Pensijų fonde sukaupto pensijų turto dydį, nuo kurio priklauso dalyviui mokėtinos pensijų išmokos rūšis, (toliau – pensijų anuiteto riba) pensijų anuitetų mokėtojas nustato kiekvieniems kalendoriniams metams, apskaičiuodamas pagal formulę: $Riba_A = \frac{P \times 0.1 \times L}{(1-Adm)}$, kur:

1) $Riba_A$ – suma, eurais;

2) P – Valstybės duomenų agentūros paskelbtas metų, einančių prieš pensijų anuiteto ribos taikymo metus, pirmo ketvirčio vidutinės socialinio draudimo senatvės pensijos dydis, eurais;

3) Adm – pensijų anuiteto mokėjimo veiklos valdymui ir administravimui finansuoti skirtas atskaitymas, nustatytas pensijų anuiteto ribos taikymo metų Lietuvos Respublikos Pensijų anuitetų fondo biudžeto atitinkamų metų rodiklių patvirtinimo įstatyme, procentais. Jeigu iki pensijų anuiteto ribos, taikomos ateinantiems metams, apskaičiavimo metų gruodžio 31 dienos nepriimamas anuiteto ribos taikymo metų Pensijų anuitetų fondo biudžeto atitinkamų metų rodiklių patvirtinimo įstatymas, Adm reikšmė yra lygi pensijų anuiteto ribos apskaičiavimo metų Pensijų anuitetų fondo biudžeto atitinkamų metų rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytam pensijų anuiteto mokėjimo veiklos valdymui ir administravimui finansuoti skirtam atskaitymui, procentais;

4) L – diskontuota vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė nuo senatvės pensijos amžiaus, pensijų anuiteto mokėtojo apskaičiuojama pagal mirtingumo ir diskonto duomenis pagal jo

patvirtintą pensijų anuitetų dydžių apskaičiavimo metodiką, mėnesiais.

5. Dalyviui, kurio vardu pensijų fonde sukauptas pensijų turtas yra lygus šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka apskaičiuotai pensijų anuiteto ribai arba už ją didesnis, pensijų fonde sukauptas pensijų turtas išmokamas tik jam įsigijus pensijų anuitetą iš pensijų anuitetų mokėtojo. Standartinis pensijų anuitetas įsigyjamas už visą dalyvio vardu pensijų fonde sukauptą pensijų turtą, išskyrus šio straipsnio 8 dalyje nurodytą atvejį. Atidėtasis pensijų anuitetas įsigyjamas už dalį dalyvio vardu pensijų fonde sukauptų lėšų, kurių dydį, vadovaudamasis pensijų anuitetų dydžių apskaičiavimo metodika, nustato pensijų anuitetų mokėtojas. Likusi pensijų turto dalis išmokama periodinėmis pensijų išmokomis šio įstatymo 32 straipsnyje nustatyta tvarka.

6. Nustatant mokėtinos pagal šio straipsnio 5 dalį pensijų išmokos rūšį dalyviui, kuriam buvo atliktas turto dalies išmokėjimas, su pensijų anuiteto riba lyginamas kreipimosi į pensijų kaupimo bendrovę dėl pensijų išmokos sutarties sudarymo dieną dalyvio vardu sukauptas pensijų turtas, padalytas iš koeficiento K, apskaičiuoto pagal formulę: $K = \left(1 - \frac{x}{100}\right)$, kur x – dalyviui turto dalies išmokėjimo metu išmokėta jo pensijų turto dalis, procentais.

7. Kai dalyvio vardu pensijų fonde sukauptas pensijų turtas yra mažesnis už šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka apskaičiuotą pensijų anuiteto ribą, pensijų kaupimo bendrovė ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo dalyvio prašymo dėl pensijos išmokos sutarties sudarymo gavimo dienos pateikia VSDF valdybai prašymą pateikti informaciją, ar dalyvis nėra pasinaudojęs teise gauti turto dalies išmokėjimą, o jeigu šia teise jis buvo pasinaudojęs, – kokia pensijų turto dalis procentais jam buvo išmokėta. VSDF valdybai pateikus pensijų kaupimo bendrovei informaciją, kad dalyviui atliktas turto dalies išmokėjimas, taip pat informaciją apie dalyviui išmokėtą pensijų turto dalį, pensijų kaupimo bendrovė, nustatydama dalyviui mokėtinos pensijų išmokos rūšį, vadovaujasi šio straipsnio 6 dalimi. Jeigu pagal šio straipsnio 6 dalį apskaičiuotas pensijų turtas yra mažesnis už šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka apskaičiuotą pensijų anuiteto ribą arba teise gauti turto dalies išmokėjimą dalyvis nėra pasinaudojęs, pensijų išmokos rūšį dalyvis pasirenka savo nuožiūra.

8. Pensijų anuitetą turintis įsigyti dalyvis, kurio vardu pensijų fonde sukauptas pensijų turtas yra didesnis už šio straipsnio 9 dalyje nustatyta tvarka apskaičiuotą pensijų turto dydį, turi teisę pensijų turto dalį, viršijančią šį dydį, gauti iš pensijų kaupimo bendrovės vienkartine pensijų išmoka. Vienkartinė pensijų išmoka išmokama po to, kai gaunamas pensijų anuitetų mokėtojo pranešimas apie dalyvio neatsisakymą įsigyti pensijų anuitetą (šio įstatymo 33 straipsnio 8 dalis).

9. Pensijų turto dydį, kurį viršijantis dalyvio vardu sukauptas pensijų turtas pensijų anuitetą įsigyjančiam dalyviui gali būti išmokamas vienkartine pensijų išmoka, (toliau šiame straipsnyje – pensijų turto dydžio riba) pensijų anuitetų mokėtojas nustato kiekvieniems kalendoriniams

metams, apskaičiuodamas pagal formulę: $Riba_V = \frac{P \times 0.5 \times L}{(1-Adm)}$, kur:

1) $Riba_V$ – suma, eurais;

2) P – Valstybės duomenų agentūros paskelbtas metų, einančių prieš pensijų turto dydžio ribos taikymo metus, pirmo ketvirčio vidutinės socialinio draudimo senatvės pensijos dydis, eurais;

3) Adm – pensijų anuiteto mokėjimo veiklos valdymui ir administravimui finansuoti skirtas atskaitymas, nustatytas pensijų anuitetų ribos taikymo metų Pensijų anuitetų fondo biudžeto atitinkamų metų rodiklių patvirtinimo įstatyme, procentais. Jeigu iki pensijų turto dydžio ribos, taikomos ateinantiems metams, apskaičiavimo metų gruodžio 31 dienos nepriimamas pensijų turto dydžio ribos taikymo metų Pensijų anuitetų fondo biudžeto atitinkamų metų rodiklių patvirtinimo įstatymas, *Adm* reikšmė yra lygi pensijų turto dydžio ribos apskaičiavimo metų Pensijų anuitetų fondo biudžeto atitinkamų metų rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytam pensijų anuiteto mokėjimo veiklos valdymui ir administravimui finansuoti skirtam atskaitymui, procentais;

4) L – diskontuota vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė nuo senatvės pensijos amžiaus, pensijų anuiteto mokėtojo apskaičiuojama pagal mirtingumo ir diskonto duomenis pagal jo patvirtintą pensijų anuitetų dydžių apskaičiavimo metodiką, mėnesiais.

10. Šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka apskaičiuotą pensijų anuiteto ribą ir šio straipsnio 9 dalyje nustatyta tvarka apskaičiuotą pensijų turto dydžio riba, suapvalinta euro tikslumu, ne vėliau kaip metų, einančių prieš taikymo metus, gruodžio 31 dieną savo interneto svetainėse paskelbia Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir pensijų anuitetų mokėtojas.

11. Pensijų anuitetų mokėtojas yra VSDF valdyba. Vienkartines ir periodines pensijų išmokas jų gavėjams moka pensijų kaupimo bendrovės.“

19 straipsnis. Įstatymo papildymas 29^1 straipsniu

Papildyti Įstatymą 29^1 straipsniu:

„29^1 straipsnis. Išmokos iš dalyvio vardu pensijų fonde sukaupto pensijų turto

1. Dalyvis, norintis baigti dalyvavimą pensijų kaupime šio įstatymo 4 straipsnio 8 dalies 5 punkte nustatytu pagrindu, kreipiasi į pensijų kaupimo bendrovę pateikdamas prašymą baigti dalyvavimą pensijų kaupime ir išmokėti jo vardu pensijų fonde sukauptą pensijų turtą (toliau šiame straipsnyje – prašymas baigti pensijų kaupimą), kuriame turi būti nurodytas bent vienas iš šio įstatymo 4 straipsnio 8 dalies 5 punkte nurodytų dalyvavimo pensijų kaupime baigimo pagrindų. Pensijų kaupimo bendrovė ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo dalyvio prašymo baigti pensijų kaupimą gavimo pensijų kaupimo bendrovėje dienos kreipiasi į VSDF valdybą prašydama pateikti informaciją, ar yra duomenų, kad dalyvis atitinka sąlygas baigti dalyvavimą pensijų kaupime jo prašyme baigti pensijų kaupimą nurodytu pagrindu. VSDF valdyba, vadovaudamasi šio įstatymo

40 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka gautais duomenimis, pensijų kaupimo bendrovei pateikia informaciją ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo užklausos gavimo dienos su pensijų kaupimo bendrove suderinta informacijos pateikimo tvarka. Gavusi iš VSDF valdybos informaciją apie tai, kad yra duomenų, jog dalyvis atitinka sąlygas baigti dalyvavimą pensijų kaupime jo prašyme baigti pensijų kaupimą nurodytu pagrindu, pensijų kaupimo bendrovė ne vėliau kaip per 3 darbo dienas priima sprendimą dėl dalyvio dalyvavimo pensijų kaupime baigimo ir jo vardu pensijų fonde sukaupto pensijų turto išmokėjimo.

2. Pensijų kaupimo bendrovė, priėmusi sprendimą baigti dalyvio dalyvavimą pensijų kaupime ir išmokėti jo vardu pensijų fonde sukauptą pensijų turtą šio įstatymo 4 straipsnio 8 dalies 5 punkte nustatytu pagrindu:

1) ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo pensijų kaupimo bendrovės sprendimo baigti dalyvio dalyvavimą pensijų kaupime ir išmokėti jo vardu pensijų fonde sukauptą pensijų turtą priėmimo dienos dalyvio pensijos sąskaitoje esančius pensijų fondo vienetus sprendimo priėmimo dienos verte konvertuoja į pinigines lėšas;

2) konvertavusi pensijų fondo vienetus į pinigines lėšas, piniginių lėšų sumą perveda į dalyvio prašyme baigti pensijų kaupimą nurodytą asmeninę dalyvio sąskaitą kredito ar mokėjimo įstaigoje ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo pensijų kaupimo bendrovės sprendimo baigti dalyvio dalyvavimą pensijų kaupime ir išmokėti jo vardu pensijų fonde sukauptą pensijų turtą priėmimo dienos. Jeigu dalyvio pageidavimu jo pensijos sąskaitoje sukauptas pensijų turtas, konvertuotas į pinigines lėšas, pervedamas į sąskaitą kredito ar mokėjimo įstaigoje, esančioje ne Lietuvos Respublikos teritorijoje, mokėjimo pavedimo išlaidas padengia dalyvis;

3) ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo baigti dalyvio dalyvavimą pensijų kaupime ir išmokėti jo vardu pensijų fonde sukauptą pensijų turtą šio įstatymo 4 straipsnio 8 dalies 5 punkte nustatytu pagrindu priėmimo dienos apie tai informuoja VSDF valdybą su ja suderinta informacijos pateikimo tvarka. VSDF valdyba ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo informacijos apie pensijos kaupimo bendrovės priimtą sprendimą baigti dalyvio dalyvavimą pensijų kaupime ir išmokėti jo vardu pensijų fonde sukauptą pensijų turtą gavimo dienos įregistruoja nurodytą pensijų kaupimo bendrovės sprendimą Dalyvių ir sutarčių registre. Dalyvio dalyvavimo pensijų kaupime pabaigos diena laikoma pensijų fonde sukaupto pensijų turto išmokėjimo pagal pensijų kaupimo bendrovės sprendimą baigti dalyvio dalyvavimą pensijų kaupime ir išmokėti jo vardu pensijų fonde sukauptą pensijų turtą diena.

3. Pensijų kaupimo bendrovė priima sprendimą nebaigti dalyvio dalyvavimo pensijų kaupime ir neišmokėti jam jo vardu pensijų fonde sukaupto pensijų turto, kai šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka gauna duomenis, kad prašymo baigti pensijų kaupimą pateikimo pensijų kaupimo bendrovei dieną dalyvis neatitiko šiame prašyme nurodyto pagrindo baigti dalyvavimą pensijų

kaupime pagal šio įstatymo 4 straipsnio 8 dalies 5 punktą.

4. Dalyvis, norintis pasinaudoti šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 6 punkte nustatyta turto dalies išmokėjimo teise, kreipiasi į pensijų kaupimo bendrovę ir pateikia prašymą dėl turto dalies išmokėjimo. Gavusi nurodytą dalyvio prašymą, pensijų kaupimo bendrovė ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo dalyvio prašymo dėl turto dalies išmokėjimo gavimo pensijų kaupimo bendrovėje dienos pateikia VSDF valdybai prašymą pateikti informaciją, ar dalyvis nėra šia teise pasinaudojęs jo dalyvavimo pensijų kaupime laikotarpiu ir kokia pensijų įmokų suma įmokėta dalyvio lėšomis. VSDF valdyba pateikia pensijų kaupimo bendrovei jos prašyme nurodytą informaciją ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo pensijų kaupimo bendrovės prašymo gavimo dienos su pensijų kaupimo bendrove suderinta informacijos pateikimo tvarka. VSDF valdybai pateikus informaciją, kad dalyvis jo dalyvavimo pensijų kaupime laikotarpiu yra pasinaudojęs šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 6 punkte nustatyta turto dalies išmokėjimo teise, pensijų kaupimo bendrovė šio straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka priima sprendimą neišmokėti turto dalies ir apie šį sprendimą informuoja dalyvį. Kai VSDF valdyba pateikia informaciją, kad dalyvis jo dalyvavimo pensijų kaupime laikotarpiu nebuvo pasinaudojęs šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 6 punkte nustatyta turto dalies išmokėjimo teise ir jo prašymo dėl turto dalies išmokėjimo pateikimo dieną 25 procentus dalyvio vardu pensijų fonde sukaupto pensijų turto atitinkanti suma yra mažesnė už paties dalyvio lėšomis įmokėtą pensijų įmokų sumą, pensijų kaupimo bendrovė šio straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka priima sprendimą dalyviui atlikti turto dalies, lygios dalyvio lėšomis įmokėtai pensijų įmokų sumai, išmokėjimą.

5. Dalyvis, norintis pasinaudoti šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 7 punkte nustatyta turto išmokėjimo priešpensinio amžiaus asmeniui teise, kreipiasi į pensijų kaupimo bendrovę ir pateikia prašymą dėl turto išmokėjimo priešpensinio amžiaus asmeniui. Pensijų kaupimo bendrovė šio straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka priima sprendimą atlikti turto išmokėjimą priešpensinio amžiaus asmeniui, jeigu prašymo pateikimo dieną dalyvio vardu pensijų fonde sukauptas pensijų turtas yra lygus 50 procentų pagal šio įstatymo 29 straipsnio 4 dalį nustatytos pensijų anuiteto ribos ar už ją mažesnis, o jeigu prašymo dėl turto išmokėjimo priešpensinio amžiaus asmeniui pateikimo dieną dalyvio vardu pensijų fonde sukauptas pensijų turtas yra didesnis už 50 procentų pagal šio įstatymo 29 straipsnio 4 dalyje nustatytos pensijų anuiteto ribos, pensijų kaupimo bendrovė priima sprendimą neišmokėti turto priešpensinio amžiaus asmeniui ir apie šį sprendimą informuoja dalyvį.

6. Sprendimą dėl turto dalies išmokėjimo arba turto išmokėjimo priešpensinio amžiaus asmeniui pensijų kaupimo bendrovė priima ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo dienos, kurią gautas dalyvio prašymas dėl atitinkamai turto dalies išmokėjimo pagal šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 6 punktą arba turto išmokėjimo priešpensinio amžiaus asmeniui pagal šio įstatymo

5 straipsnio 1 dalies 7 punktą. Pensijų kaupimo bendrovei priėmus sprendimą dalyviui atlikti turto dalies išmokėjimą ar sprendimą atlikti turto išmokėjimą priešpensinio amžiaus asmeniui:

1) dalyvio pensijos sąskaitoje esantys pensijų fondo vienetai ar jų dalis pensijų kaupimo bendrovės sprendimo priėmimo darbo dienos verte konvertuojami į pinigines lėšas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo pensijų kaupimo bendrovės sprendimo dalyviui atlikti turto dalies išmokėjimą arba sprendimo atlikti turto išmokėjimą priešpensinio amžiaus asmeniui priėmimo dienos;

2) lėšos ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo pensijų kaupimo bendrovės sprendimo priėmimo dienos pervedamos į dalyvio nurodytą asmeninę sąskaitą kredito ar mokėjimo įstaigoje. Jeigu dalyvio pageidavimu lėšos pervedamos į sąskaitą kredito ar mokėjimo įstaigoje, esančioje ne Lietuvos Respublikos teritorijoje, mokėjimo pavedimo išlaidas padengia dalyvis;

3) ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo dalyviui atlikti turto dalies išmokėjimą ar sprendimo atlikti turto išmokėjimą priešpensinio amžiaus asmeniui priėmimo dienos pensijų kaupimo bendrovė apie tai praneša VSDF valdybai su ja suderinta informacijos pateikimo tvarka. VSDF valdyba ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo informacijos apie atitinkamai pensijų kaupimo bendrovės priimtą sprendimą dalyviui atlikti turto dalies išmokėjimą ar sprendimą atlikti turto išmokėjimą priešpensinio amžiaus asmeniui gavimo dienos įregistruoja pensijų kaupimo bendrovės priimtą sprendimą Dalyvių ir sutarčių registre.

7. Dalyvio, dėl kurio pensijų kaupimo bendrovė priėmė šio straipsnio 2 dalyje nurodytą sprendimą ar sprendimą atlikti turto išmokėjimą priešpensinio amžiaus asmeniui, vardu negali būti mokamos pensijų įmokos, išskyrus atvejį, kai po šio straipsnio 2 dalyje nurodyto pensijų kaupimo bendrovės sprendimo ar sprendimo atlikti turto išmokėjimą priešpensinio amžiaus asmeniui priėmimo dienos dalyvio vardu pervedamos pensijų įmokos už laikotarpius, buvusius iki šio straipsnio 2 dalyje nurodyto pensijų kaupimo bendrovės sprendimo ar sprendimo atlikti turto išmokėjimą priešpensinio amžiaus asmeniui priėmimo dienos. Paskutinis mėnuo, už kurį apskaičiuojamos ir į pensijų fondo, kuriame dalyvis kaupė pensijų įmokas iki šio straipsnio 2 dalyje nurodyto pensijų kaupimo bendrovės sprendimo ar sprendimo atlikti turto išmokėjimą priešpensinio amžiaus asmeniui priėmimo dienos, sąskaitą pervedamos pensijų įmokos, yra kalendorinis mėnuo prieš kalendorinį mėnesį, kurį priimtas šio straipsnio 2 dalyje nurodytas pensijų kaupimo bendrovės sprendimas ar sprendimas atlikti turto išmokėjimą priešpensinio amžiaus asmeniui. Pensijų turtas, susidaręs iš lėšų, dalyvio vardu pervestų pensijų fondui po šio straipsnio 2 dalyje nurodyto pensijų kaupimo bendrovės sprendimo arba sprendimo atlikti turto išmokėjimą priešpensinio amžiaus asmeniui priėmimo dienos, turi būti išmokamas dalyviui ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tų lėšų gavimo dienos.“

20 straipsnis. 30 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 30 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Dalyvis, įgijęs teisę gauti pensijų išmoką, pensijų kaupimo bendrovei pateikia rašytinį prašymą dėl pensijų išmokos sutarties sudarymo. Pensijų kaupimo bendrovė dalyviui informaciją apie jo vardu sukauptą pensijų turtą ir mokėtinos pensijų išmokos rūšį pateikia remdamasi paskutine paskelbta pensijų fondo vieneto verte. Dalyviui mokėtina pensijų išmokų rūšis nustatoma vadovaujantis šio įstatymo 29 straipsnio 4–9 dalimis. Dalyviui pasirinkus mokėtinos pensijų išmokos rūšį (įsigyjančiam pensijų anuitetą – pensijų anuiteto rūšį) ir nurodžius ją prašyme dėl pensijų išmokos sutarties sudarymo, dalyviui mokėtinos pensijų išmokos rūšis nebegali būti keičiama, išskyrus atvejį, kai dalyvis vienašališkai atsisako pensijų išmokos sutarties.“

2. Pakeisti 30 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Pensijų išmokos sutartis įsigalioja nuo jos sudarymo. Pensijų išmokos sutartis laikoma sudaryta, kai dalyvis pasirašo prašymą dėl pensijų išmokos sutarties sudarymo, o pensijų kaupimo bendrovės atstovas pasirašo pensijų išmokos sutartį arba uždeda parašo faksimilę. Pensijų kaupimo bendrovė apie pensijų išmokos sutarties sudarymo faktą privalo per 3 darbo dienas pranešti VSDF valdybai su ja suderinta informacijos pateikimo tvarka. Šis terminas gali būti pratęstas tiek dienų, kiek šio įstatymo 12 straipsnio 8 dalyje nurodytu atveju VSDF valdyba yra sustabdžiusi pensijų išmokos sutarčių įregistravimą ar išregistravimą, bet ne ilgiau kaip 4 darbo dienoms. Pranešimą apie pensijų išmokos sutarties įregistravimą ar neįregistravimą, nurodžiusi neįregistravimo priežastis, VSDF valdyba pateikia pensijų kaupimo bendrovei per 3 darbo dienas nuo duomenų apie pensijų išmokos sutarties sudarymo faktą gavimo VSDF valdyboje dienos. Pensijų kaupimo bendrovė per 3 darbo dienas nuo dienos, kurią gauna VSDF valdybos pranešimą apie pensijų išmokos sutarties neįregistravimą, privalo informuoti dalyvius, su kuriais sudarytos pensijų išmokos sutartys nebuvo įregistruotos, nurodydama jų neįregistravimo priežastis.“

3. Pakeisti 30 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Pensijų išmokos sutartį sudariusio dalyvio vardu negali būti mokamos pensijų įmokos, išskyrus atvejį, kai po pensijų išmokos sutarties sudarymo dalyvio vardu pervedamos pensijų įmokos už laikotarpius, buvusius iki pensijų išmokos sutarties sudarymo. Paskutinis mėnuo, už kurį apskaičiuojamos ir į pensijų fondo, kuriame dalyvis kaupė pensijų įmokas iki pensijų išmokos sutarties sudarymo, sąskaitą pervedamos pensijų įmokos, yra kalendorinis mėnuo prieš kalendorinį mėnesį, kurį sudaryta pensijų išmokos sutartis. Pensijų turtas, susidaręs iš lėšų, dalyvio vardu pervestų pensijų fondui po pensijų išmokos sutarties su dalyviu sudarymo, pensijų išmokos sutartyje nustatyta tvarka turi būti išmokamas dalyviui (jeigu vienkartinė pensijų išmoka jau išmokėta) ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tų lėšų gavimo dienos arba pridedamas prie

mokėtinų periodinių pensijų išmokų (jeigu jos dar neišmokėtos), arba, dalyviui įsigijus pensijų anuitetą, išmokamas per 5 darbo dienas nuo tų lėšų gavimo, bet ne anksčiau kaip pensijų kaupimo bendrovei gavus pensijų anuitetų mokėtojo pranešimą apie dalyvio neatsisakymą įsigyti pensijų anuitetą (šio įstatymo 33 straipsnio 8 dalis), – tokiais atvejais pensijų išmokų rūšis nekeičiama.“

4. Pakeisti 30 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Pensijų kaupimo bendrovė, su kuria dalyvis ketina sudaryti pensijų išmokos sutartį, VSDF valdybos direktoriaus nustatyta tvarka VSDF valdybai pateikia užklausą, ar yra priimtas sprendimas skirti šiam dalyviui išankstinę socialinio draudimo senatvės pensiją. VSDF valdyba, gavusi tokią užklausą, atsako raštu arba, suderinusi informacijos pateikimo tvarką su pensijų kaupimo bendrove, elektroniniu būdu ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo užklausos gavimo dienos. Šioje dalyje nustatyta tvarka pensijų kaupimo bendrovei iš VSDF valdybos gavus informaciją, kad dalyviui yra paskirta išankstinė socialinio draudimo senatvės pensija, pensijų išmokos sutartis su dalyviu gali būti sudaryta ne anksčiau kaip nuo kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį priimtas sprendimas skirti dalyviui išankstinę socialinio draudimo senatvės pensiją, pirmos dienos.“

5. Pakeisti 30 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Dalyvis, sudaręs pensijų išmokos sutartį, per 10 darbo dienų nuo pensijų išmokos sutarties įsigaliojimo dienos turi teisę vienašališkai jos atsisakyti, apie tai raštu pranešęs pensijų kaupimo bendrovei. Dalyviui vienašališkai atsisakius pensijų išmokos sutarties, jam ir pensijų kaupimo bendrovei neatsiranda pareigų, susijusių su pensijų išmokos sutarties vykdymu. Pensijų kaupimo bendrovė apie vienašališko pensijų išmokos sutarties atsisakymo faktą privalo per 3 darbo dienas pranešti VSDF valdybai su ja suderinta informacijos pateikimo tvarka. Jeigu pensijų išmokos sutarties su pensijų kaupimo bendrove atsisakyti prašo dalyvis, pasirinkęs gauti pensijų anuitetą, jos jis turi teisę vienašališkai atsisakyti šio įstatymo 33 straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka. Jeigu pensijų išmokos sutartį sudaręs dalyvis miršta per 10 darbo dienų nuo pensijų išmokos sutarties sudarymo, o pensijų anuitetą įsigijęs dalyvis miršta per 10 darbo dienų nuo dienos, kurią pensijų anuitetų mokėtojas pateikia (išsiunčia) jam sprendimą dėl pensijų anuiteto skyrimo, jo sukauptas pensijų turtas paveldimas Civilinio kodekso nustatyta tvarka.“

21 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 33 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„33 straipsnis. Pensijų anuiteto įsigijimas ir mokėjimas

1. Pensijų anuitetų mokėtojo nustatytos formos prašymą dėl pensijų anuiteto įsigijimo dalyvis gali pateikti tiesiogiai pensijų anuitetų mokėtojui arba per pensijų kaupimo bendrovę. Jeigu prašymas dėl pensijų anuiteto įsigijimo pateikiamas per pensijų kaupimo bendrovę, ji informaciją

apie gautą dalyvio prašymą dėl pensijų anuiteto įsigijimo per 3 darbo dienas pateikia pensijų anuitetų mokėtojui jo nustatyta informacijos pateikimo tvarka ir saugo gautą dalyvio prašymo dėl pensijų anuiteto įsigijimo originalą arba perduoda jį saugoti pensijų anuitetų mokėtojui su juo suderinta tvarka. Pensijų anuitetų mokėtojas apie jo tiesiogiai gautą dalyvio prašymą dėl pensijų anuiteto įsigijimo per 3 darbo dienas praneša pensijų kaupimo bendrovei su ja suderinta informacijos pateikimo tvarka.

2. Pensijų anuitetas mokamas pensijų anuitetų mokėtojo sprendimo dėl pensijų anuiteto skyrimo pagrindu. Pensijų anuitetas apmokamas vienkartine įmoka iš dalyvio vardu pensijų fonde sukaupto pensijų turto. Šią įmoką į pensijų anuitetų mokėtojo valdomą Pensijų anuitetų fondą perveda pensijų kaupimo bendrovė su dalyviu sudarytos pensijų išmokos sutarties pagrindu, jeigu dalyvis nepasinaudoja šio straipsnio 8 dalyje numatyta teise vienašališkai atsisakyti įsigyti pensijų anuitetą.

3. Pensijų anuitetą įsigyjančio dalyvio pensijos sąskaitoje esantys pensijų fondo vienetai jo prašymo dėl pensijų išmokos sutarties sudarymo gavimo pensijų kaupimo bendrovėje darbo dienos verte konvertuojami į pinigines lėšas kitą darbo dieną, einančią po jo prašymo dėl pensijų išmokos sutarties sudarymo gavimo pensijų kaupimo bendrovėje dienos.

4. Dalyviui mokėtino pensijų anuiteto dydis apskaičiuojamas ir pensijų anuitetų mokėtojo sprendime dėl pensijų anuiteto skyrimo nurodomas vadovaujantis pensijų anuitetų mokėtojo patvirtintais pensijų anuitetų skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašu ir pensijų anuitetų dydžių apskaičiavimo metodika. Pensijų anuitetas negali būti mažėjantis.

5. Pensijų anuitetų mokėtojo sprendimas dėl pensijų anuiteto skyrimo šio straipsnio 1 dalyje nurodyto dalyvio prašymo dėl pensijų anuiteto įsigijimo pagrindu priimamas ir pensijų anuiteto gavėjui jo prašyme dėl pensijų anuiteto įsigijimo pasirinktu vienu iš pensijų anuitetų mokėtojo nustatytų būdų pateikiamas (išsiunčiamas) per 3 darbo dienas nuo dienos, kurią šio įstatymo 30 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka gaunama informacija apie dalyvio sudarytą pensijų išmokos sutartį. Pensijų anuitetų mokėtojo sprendimas dėl pensijų anuiteto skyrimo registruojamas Dalyvių ir sutarčių registre.

6. Pensijų anuitetų mokėtojui priimant sprendimą dėl pensijų anuiteto skyrimo, draudžiama bet kokia forma reikalauti dalyvio sveikatos patikrinimo duomenų ir juos naudoti. Apskaičiuojant pensijų anuiteto dydį, draudžiama atsižvelgti į pensijų anuiteto gavėjo lytį.

7. Pensijų anuitetų mokėtojas sprendimą dėl pensijų anuiteto skyrimo priima ir pensijų anuitetą moka vadovaudamasis šiuo įstatymu ir laikydamasis šio straipsnio 4 dalyje nurodytos tvarkos.

8. Asmuo turi teisę vienašališkai atsisakyti įsigyti pensijų anuitetą, apie tai raštu pranešęs pensijų anuitetų mokėtojui per 10 darbo dienų nuo dienos, kurią pensijų anuitetų mokėtojas šio

straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka pateikia (išsiunčia) jam sprendimą dėl pensijų anuiteto skyrimo. Jeigu pensijų anuitetų mokėtojas per 10 darbo dienų nuo dienos, kurią asmeniui šio straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka pateikiamas (išsiunčiamas) sprendimas dėl pensijų anuiteto skyrimo, negauna asmens atsisakymo įsigyti pensijų anuitetą, laikoma, kad asmuo nepasinaudojo teise vienašališkai atsisakyti įsigyti pensijų anuitetą. Asmeniui vienašališkai atsisakius įsigyti pensijų anuitetą, pensijų anuitetų mokėtojui neatsiranda pareigų, susijusių su jo priimto sprendimo dėl pensijų anuiteto skyrimo vykdymu. Jeigu asmuo atsisako įsigyti pensijų anuitetą, jis kartu vienašališkai atsisako ir pensijų išmokos sutarties su pensijų kaupimo bendrove. Vienašališkai atsisakęs pensijų anuiteto, asmuo tęsia dalyvavimą pensijų kaupime tol, kol jo dalyvavimas baigiasi šio įstatymo 4 straipsnio 8 dalyje nurodytais pagrindais. Pensijų anuitetų mokėtojas per 3 darbo dienas nuo šioje dalyje nustatyto vienašališko atsisakymo įsigyti pensijų anuitetą termino pabaigos praneša pensijų kaupimo bendrovei su ja suderinta informacijos pateikimo tvarka apie dalyvio vienašališką atsisakymą arba neatsisakymą įsigyti pensijų anuitetą.

9. Pensijų anuitetas mokamas kas mėnesį. Pensijų anuiteto gavėjo pasirinkimu, jam pateikus prašymą pensijų anuiteto mokėtojui, šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka apskaičiuoto dydžio pensijų anuitetas gali būti mokamas kas ketvirtį arba kas pusmetį. Prašymą dėl pensijų anuiteto mokėjimo periodiškumo keitimo pensijų anuitetų gavėjai pensijų anuiteto mokėtojui turi teisę pateikti ne dažniau kaip vieną kartą per kalendorinius metus. Pensijų anuitetas pervedamas į prašyme dėl pensijų anuiteto įsigijimo nurodytą asmeninę pensijų anuiteto gavėjo sąskaitą kredito ar mokėjimo įstaigoje arba pensijų anuiteto gavėjo pasirinkimu jis gali būti pristatomas kitu VSDF valdybos nustatytu būdu. Pensijų anuitetas į pensijų anuiteto gavėjo sąskaitą kredito ar mokėjimo įstaigoje, esančioje Lietuvos Respublikos teritorijoje, pervedamas nemokamai. Jeigu pensijų anuiteto gavėjas pasirenka gauti pensijų anuitetą į sąskaitą kredito ar mokėjimo įstaigoje, esančioje ne Lietuvos Respublikos teritorijoje, arba kitu VSDF valdybos nustatytu būdu, jis padengia su pensijų anuiteto mokėjimu susijusias išlaidas.

10. Pensijų anuitetas, išskyrus atidėtąjį, pradedamas mokėti nuo mėnesio, kurį gautas dalyvio prašymas dėl pensijų išmokos sutarties sudarymo, pirmos dienos.

11. Pensijų anuitetų mokėjimą prižiūri priežiūros institucija.

12. Pensijų anuitetų mokėjimas stabdomas ir pensijų anuitetai nemokami, jeigu pensijų anuiteto gavėjas įsiteisėjusiu teismo sprendimu yra pripažintas nežinia kur esančiu arba gaunami duomenys apie aplinkybes, sudarančias pagrindą nuspręsti, kad pensijų anuiteto gavėjas prarado teisę gauti pensijų anuiteto išmokas. Pensijų anuiteto mokėjimas sustabdomas nuo mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį atsirado šioje dalyje nurodytos aplinkybės, pirmos dienos. Išnykus šioje dalyje nurodytoms aplinkybėms, pensijų anuiteto mokėjimas pratęsiamas nuo jo mokėjimo sustabdymo dienos, jeigu pensijų anuiteto gavėjo teisė gauti pensijų anuitetą buvo išlikusi. Jeigu

paaiškėja, kad pensijų anuiteto gavėjas, kuriam pensijų anuiteto mokėjimas buvo sustabdytas, yra miręs (paskelbtas mirusiu), mirusiam (paskelbtam mirusiu) pensijų anuiteto gavėjui iki mirties priklausiusios neišmokėtos pensijų anuiteto išmokos paveldimos Civilinio kodekso nustatyta tvarka.

13. Pensijų anuiteto gavėjas, Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka deklaravęs išvykimą iš Lietuvos Respublikos, kiekvienų metų pabaigoje VSDF administravimo įstaigai privalo pateikti dokumentą, patvirtinantį, kad jis gyvena užsienio valstybėje arba kad yra gyvas ir yra tam tikroje vietovėje, arba elektroninių ryšių priemonėmis identifikuotis ir patvirtinti savo tapatybę VSDF valdybos direktoriaus nustatytomis techninėmis sąlygomis ir tvarka (toliau – tapatybės patvirtinimas). Nepateikus šio dokumento iki kiekvienų metų gruodžio 31 dienos arba neatlikus tapatybės patvirtinimo, pensijų anuiteto mokėjimas sustabdomas nuo kitų metų sausio 1 dienos, o šį dokumentą pateikus arba atlikus tapatybės patvirtinimą, pensijų anuiteto mokėjimas atnaujinamas nuo mokėjimo sustabdymo dienos, jeigu teisė gauti pensijų anuitetą yra išlikusi. Jeigu VSDF administravimo įstaiga duomenis apie tai, kad asmuo gyvena užsienio valstybėje arba kad yra gyvas ir yra tam tikroje vietovėje, iš kitos valstybės kompetentingos įstaigos gauna tiesiogiai arba asmuo atvyksta į VSDF administravimo įstaigą ir pateikia galiojantį asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, ji privalo informuoti pensijų anuiteto gavėją, kad jam nereikia pateikti dokumento, jog jis gyvena užsienio valstybėje arba kad yra gyvas ir yra tam tikroje vietovėje, arba atlikti tapatybės patvirtinimo.“

22 straipsnis. 35[1] straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 35[1] straipsnio 2 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) tvirtina veiklos planą, apimantį bent septynerių ateinančių metų veiklos rezultatų ir Pensijų anuitetų fondo techninių atidėjinių (toliau – techniniai atidėjiniai) padengimo turtu prognozę bei techninių atidėjinių neapibrėžtumo vertinimą;“.

2. Pakeisti 35[1] straipsnio 2 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) tvirtina pensijų anuitetų dydžių apskaičiavimo metodiką;“.

3. Pakeisti 35[1] straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Pensijų anuitetų mokėtojas taip pat turi teisę sudaryti sutartis su kitais juridiniais ir fiziniais asmenimis dėl funkcijų, susijusių su pensijų anuitetų mokėjimo veikla, vykdymo. Įgyvendindama šioje dalyje numatytą teisę sudaryti sutartis su kitais juridiniais ir fiziniais asmenimis, VSDF valdyba privalo funkcijų perdavimą organizuoti konkurencingos procedūros būdu. Kitiems juridiniams ir fiziniams asmenims negali būti perduotas pensijų anuitetų mokėtojo sprendimų dėl pensijų anuitetų skyrimo, norminių ir kitų teisės aktų priėmimas, kitos funkcijos, nurodytos šio straipsnio 2 dalies 1–15, 18, 19 punktuose.“

23 straipsnis. 35^2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 35^2 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai teikia pasiūlymus dėl pensijų kaupimą reguliuojančių teisės aktų tobulinimo, o pensijų anuitetų mokėtojui – pasiūlymus, rekomendacijas dėl pensijų anuitetų mokėtojo veiklos, Pensijų anuitetų fondo turto ir rizikos valdymo, taip pat svarsto pensijų anuitetų mokėtojo sprendimų (dokumentų), numatytų šio įstatymo 35^1 straipsnio 2 dalies 2–16 punktuose ir 4 dalyje, projektus ir teikia dėl jų išvadas ir rekomendacijas pensijų anuitetų mokėtojui;“.

2. Pakeisti 35^2 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Pensijų anuitetų tarybos narių atranką vykdo Socialinės apsaugos ir darbo ministerija Vyriausybės nustatyta tvarka. Ne mažiau kaip vieną Pensijų anuitetų tarybos narį bendru sutarimu Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atrankai turi teisę siūlyti Lietuvos Respublikos trišalė taryba. Atrinktų kandidatų eiti Pensijų anuitetų tarybos narių pareigas reputaciją, kvalifikaciją ir patirtį šio įstatymo 35^3 straipsnyje nustatyta tvarka vertina priežiūros institucija. Gavusi šios institucijos pritarimą, Pensijų anuitetų tarybos narius socialinės apsaugos ir darbo ministro teikimu skiria Vyriausybė. Pensijų anuitetų tarybos nariai iš paskirtų narių išsirenka Pensijų anuitetų tarybos pirmininką šios tarybos darbo reglamento nustatyta tvarka. Pensijų anuitetų tarybos narius šio straipsnio 8 dalyje nustatytais pagrindais atleidžia Vyriausybė socialinės apsaugos ir darbo ministro teikimu.“

3. Pakeisti 35^2 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Pensijų anuitetų tarybos nariai skiriami penkerių metų kadencijai. Jeigu penkerių metų kadencijai pasibaigus nėra paskirta naujos sudėties Pensijų anuitetų taryba, Pensijų anuitetų tarybos nariai vykdo šio įstatymo nustatytas pareigas tol, kol paskiriama naujos sudėties Pensijų anuitetų taryba. Tas pats asmuo Pensijų anuitetų tarybos nariu gali būti paskirtas ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės.“

4. Pakeisti 35^2 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Pensijų anuitetų taryba veikia pagal savo patvirtintą darbo reglamentą. Pensijų anuitetų tarybos sprendimai priimami šios tarybos visų narių balsų dauguma, posėdyje dalyvaujant ne mažiau kaip trims Pensijų anuitetų tarybos nariams.“

5. Pakeisti 35^2 straipsnio 8 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) pasibaigus Pensijų anuitetų tarybos nario kadencijai arba, jeigu pasibaigus kadencijai Pensijų anuitetų tarybos narys toliau eina pareigas, nes nėra paskirta naujos sudėties Pensijų anuitetų taryba, paskyrus naujos sudėties Pensijų anuitetų tarybą;“.

24 straipsnis. 35[7] straipsnio pakeitimas

Pakeisti 35[7] straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Pensijų anuitetų mokėtojas privalo sudaryti pakankamus techninius atidėjinius, atsižvelgdamas į visus įsipareigojimus pagal priimtus sprendimus dėl pensijų anuitetų skyrimo, ir užtikrinti, kad pensijų anuitetų mokėtojo valdomas Pensijų anuitetų fondo turtas, skirtas techniniams atidėjiniams padengti, nebūtų mažesnės vertės negu suformuotų techninių atidėjinių suma.“

25 straipsnis. 35[8] straipsnio pakeitimas

Pakeisti 35[8] straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Pensijų anuitetų mokėtojas turi diversifikuoti Pensijų anuitetų fondo turtą, kad išvengtų per didelės priklausomybės nuo bet kurio konkretaus investavimo objekto ar jo emitento, įmonių grupės, sandorio šalies arba geografinės teritorijos ir pernelyg didelės viso investicinių priemonių portfelio rizikos. Pensijų anuitetų fondo turto diversifikacija užtikrinama atsižvelgiant į investicinių priemonių portfelio dydį ir riziką.“

26 straipsnis. 35[9] straipsnio pakeitimas

Pakeisti 35[9] straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Jeigu pagal parengtą padėties atkūrimo planą neprognozuojamas padėties ištaisymas, pensijų anuitetų mokėtojas privalo pateikti priežiūros institucijai, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai ir Finansų ministerijai padėties atkūrimo planą, jame nurodydamas lėšų, reikalingų techniniams atidėjiniams padengti, poreikį. Lėšos, reikalingos techniniams atidėjiniams padengti, numatomos artimiausių metų Lietuvos Respublikos atitinkamų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme bei artimiausių metų Pensijų anuitetų fondo biudžeto atitinkamų metų rodiklių patvirtinimo įstatyme.“

27 straipsnis. 35[10] straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 35[10] straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Pensijų anuitetų fondo biudžetas tvirtinamas Pensijų anuitetų fondo biudžeto atitinkamų metų rodiklių patvirtinimo įstatymu. Šio įstatymo projektą tokiais pačiais terminais, kurie taikomi rengiant Lietuvos Respublikos valstybės socialinių fondų biudžetų atitinkamų metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą, rengia pensijų anuitetų mokėtojas ir teikia jį svarstyti Pensijų anuitetų tarybai. Pensijų anuitetų tarybai apsvarsčius Pensijų anuitetų fondo biudžeto projektą, pensijų anuitetų mokėtojas jį kartu su Pensijų anuitetų tarybos išvada teikia Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, kuri teikia juos derinti Finansų ministerijai, o suderinusi teikia

svarstyti Vyriausybei. Vyriausybė, pritarusi Pensijų anuitetų fondo biudžeto projektui, teikia jį tvirtinti Seimui.“

2. Pakeisti 35^{10} straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Pensijų anuitetų mokėtojas privalo tvarkyti Pensijų anuitetų fondo finansinę apskaitą ir sudaryti Pensijų anuitetų fondo tarpinių ataskaitų rinkinį pasibaigus kiekvienam finansinių metų ketvirčiui ir metinių ataskaitų rinkinį pasibaigus finansiniams metams, vadovaudamasis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais.“

28 straipsnis. 36 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 36 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„36 straipsnis. Išieškojimas iš pensijų išmokų

Išieškojimas iš periodinių pensijų išmokų ir pensijų anuiteto vykdomas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nuostatų, reglamentuojančių išieškojimą iš skolininko pensijos, nustatyta tvarka. Išieškojimas iš vienkartinės pensijų išmokos, taip pat iš pagal šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 6 punktą išmokėtos turto dalies ar pagal šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 7 punktą išmokėto turto priešpensinio amžiaus asmeniui vykdomas Civilinio proceso kodekso nuostatų, reglamentuojančių išieškojimą iš skolininko piniginių lėšų, nustatyta tvarka.“

29 straipsnis. 37 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 37 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Pensijų kaupimo bendrovių ir pensijų fondo apskaita tvarkoma ir finansinės ataskaitos sudaromos Finansinės apskaitos įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių finansinę apskaitą ir finansinių ataskaitų rinkinio rengimą, nustatyta tvarka.“

30 straipsnis. 40 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 40 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„40 straipsnis. Keitimasis informacija ir asmens duomenų apsauga

1. Pensijų kaupimo bendrovės ir pensijų anuiteto mokėtojas, priimdami šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje, 10 straipsnio 2 dalyje, 13 straipsnio 1 dalyje, 29^1 straipsnio 1, 4 ir 5 dalyse, 30 straipsnio 2 dalyje, 33 straipsnio 1 dalyje nurodytus prašymus, turi teisę prašyti dalyvių pateikti tik asmens duomenis, būtinus asmeniui identifikuoti, (asmens vardą, pavardę ir asmens kodą, o jeigu asmens kodas nesuteiktas, – asmens socialinio draudimo numerį), taip pat pensijų kaupimo bendrovės, priimdamos šio įstatymo 29^1 straipsnio 1 dalyje nurodytus dalyvių prašymus, turi teisę prašyti dalyvių kartu pateikti ir duomenis apie savo sveikatos būklę, nurodytus šio įstatymo

4 straipsnio 8 dalies 5 punkte.

2. VSDF valdyba ir pensijų kaupimo bendrovės asmens duomenis tvarko pensijų kaupimo ir pensijų išmokų bei išmokų iš dalyvio vardu pensijų fonde sukaupto pensijų turto mokėjimo organizavimo tikslais.

3. VSDF valdybai duomenis apie dalyvio sveikatos būklę, įskaitant duomenis apie ligą (ligas) ir (arba) negalią, būtinus atsakyti į šio įstatymo 29^1 straipsnio 1 dalyje nurodytą pensijų kaupimo bendrovės prašymą VSDF valdybai, pagal duomenų teikimo sutartis neatlygintinai teikia ir už jų teisingumą atsako:

1) Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija ir Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos tvarkytoja valstybės įmonė Registrų centras (šio įstatymo 4 straipsnio 8 dalies 5 punkto a ir b papunkčiai);

2) Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (šio įstatymo 4 straipsnio 8 dalies 5 punkto c papunktis).

4. Asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu) ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, šiuo įstatymu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais asmens duomenų apsaugą ir tvarkymą.

5. Įgyvendinant šį įstatymą, tvarkant specialių kategorijų asmens duomenis nustatomos šios duomenų subjekto pagrindinių teisių ir interesų apsaugos priemonės:

1) duomenų valdytojai nustato procedūrines šių duomenų tvarkymo taisykles, kuriomis užtikrinamas teisėtas apibrėžtos apimties duomenų tvarkymas, šių duomenų tvarkymo saugumas;

2) duomenų valdytojai ne rečiau kaip kartą per kalendorinius metus atlieka periodinį šių duomenų tvarkymo teisėtumo auditą.

6. Dokumentai saugomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.

7. Duomenų subjekto teisės įgyvendinamos duomenų valdytojo, į kurį kreipiamasi dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo, nustatyta tvarka, vadovaujantis Reglamentu (ES) 2016/679.“

31 straipsnis. Įstatymo priedo pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios Įstatymo priedą.

32 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus 5 ir 10 straipsnius, 13 straipsnio 1 dalį, 14, 17, 23, 26, 27, 29 ir šio straipsnio 2 ir 9 dalis, įsigalioja 2026 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, socialinės apsaugos ir darbo ministras, sveikatos apsaugos ministras, Lietuvos banko valdybos pirmininkas ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktorius iki 2025 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Įsigaliojus šiam įstatymui, iki 2025 m. gruodžio 31 d. pensijų kaupime dalyvauti pradėjęs ir pensijos išmokos sutarties nesudaręs ar pensijų išmokos negavęs pensijų kaupimo dalyvis (toliau – dalyvis) turi teisę iki 2027 m. gruodžio 31 d. pensijų kaupimo bendrovei pateikti prašymą nutraukti dalyvavimą pensijų kaupime. Prašymą nutraukti dalyvavimą pensijų kaupime pateikusio dalyvio pensijos sąskaitoje sukauptų lėšų dalis, lygi iš Valstybinio socialinio draudimo fondo (toliau – VSDF) biudžeto už dalyvį pervestų valstybinio socialinio draudimo įmokų už 2004–2018 m. laikotarpį (toliau – VSDF biudžeto už dalyvį pervestos valstybinio socialinio draudimo įmokos) ir iš valstybės biudžeto už dalyvį sumokėtų pensijų įmokų sumai, pervedama į VSDF biudžetą. Likusi lėšų dalis kartu su teigiama ar neigiama investicine grąža pervedama į prašymą pateikusio dalyvio nurodytą sąskaitą kredito ar mokėjimo įstaigoje. Kai dalyvio pensijos sąskaitoje sukauptų lėšų suma yra mažesnė negu iš VSDF biudžeto už dalyvį pervestų valstybinio socialinio draudimo įmokų ir iš valstybės biudžeto už dalyvį sumokėtų pensijų įmokų suma, į VSDF biudžetą pervedama visa dalyvio pensijos sąskaitoje sukauptų lėšų suma. Į VSDF biudžetą pervedamų lėšų suma į VSDF biudžetą įskaitoma kaip prašymo nutraukti dalyvavimą pensijų kaupime pateikimo metais VSDF biudžeto gautos asmens pensijų socialinio draudimo įmokos individualiajai pensijos daliai. Sprendimą nutraukti dalyvio dalyvavimą pensijų kaupime pensijų kaupimo bendrovė priima ir lėšas dalyviams bei VSDF biudžetui perveda ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo kalendorinio ketvirčio, kurį asmuo pateikė pensijų kaupimo bendrovei prašymą nutraukti dalyvavimą pensijų kaupime, paskutinės dienos. Dalyvio pensijos sąskaitoje esančius pensijų fondo vienetus pensijų kaupimo bendrovė konvertuoja į pinigines lėšas per šioje dalyje nurodytą 10 darbo dienų nuo kalendorinio ketvirčio pabaigos terminą tos darbo dienos, kurią konvertavimas atliekamas, fondo vieneto verte.

4. Kai dalyvis po šio straipsnio 3 dalyje nurodyto prašymo pateikimo pensijų kaupimo bendrovei dienos įgyja teisę baigti pensijų kaupimą vadovaujantis šio įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje išdėstytu Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo 4 straipsnio 8 dalies 5 punktu, pensijų kaupimo bendrovė dalyvio prašymą nagrinėja šia tvarka:

1) jeigu pensijų kaupimo bendrovė iki šio įstatymo 19 straipsnyje išdėstyto Pensijų kaupimo įstatymo 29^1 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka nurodyto dalyvio prašymo baigti pensijų

kaupimą gavimo dienos šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka nėra priėmusi sprendimo nutraukti jo dalyvavimą pensijų kaupime, dalyvio pensijų kaupimas baigiamas ir jo pensijų turtas išmokamas vadovaujantis šio įstatymo 19 straipsnyje išdėstyto Pensijų kaupimo įstatymo 29^1 straipsnio 1 ir 2 dalimis, o dalyvio pateiktas prašymas nutraukti dalyvio dalyvavimą pensijų kaupime, vadovaujantis šio straipsnio 3 dalimi, paliekamas nenagrinėtas;

2) jeigu pensijų kaupimo bendrovė yra priėmusi sprendimą nutraukti dalyvio dalyvavimą pensijų kaupime, bet jam bei VSDF biudžetui, vadovaujantis šio straipsnio 3 dalimi, nustatyta tvarka nėra pervestos pensijų sąskaitoje sukauptos lėšos, pensijų kaupimo bendrovės sprendimas nutraukti dalyvio pensijų kaupimą, vadovaujantis šio straipsnio 3 dalimi, pripažįstamas netekusiu galios nuo dalyvio prašymo baigti pensijų kaupimą, vadovaujantis šio įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje išdėstytu Pensijų kaupimo įstatymo 4 straipsnio 8 dalies 5 punktu, gavimo pensijų kaupimo bendrovėje dienos, o dalyvio pensijų kaupimas baigiamas ir jo pensijų turtas išmokamas vadovaujantis šio įstatymo 19 straipsnyje išdėstyto Pensijų kaupimo įstatymo 29^1 straipsnio 1 ir 2 dalimis.

5. Šio įstatymo 12 straipsnyje išdėstyta Pensijų kaupimo įstatymo 15 straipsnio 5 dalis taikoma nuo 2026 m. sausio 1 d. ir vėliau steigiamiems tikslinės grupės pensijų fondams.

6. Šio įstatymo 23 straipsnio 2 dalyje išdėstyta Pensijų kaupimo įstatymo 35^2 straipsnio 4 dalis taikoma renkant naują Pensijų anuitetų fondo tarybos pirmininką, pasibaigus iki šio įstatymo 23 straipsnio įsigaliojimo dienos paskirto Pensijų anuitetų fondo tarybos pirmininko kadencijai ar atleidus jį iš pareigų kitais Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo 35^2 straipsnio 8 dalyje nustatytais pagrindais.

7. Pensijų įmokų pervedimas, kuris buvo laikinai sustabdytas vadovaujantis iki 2025 m. gruodžio 31 d. galiojusia Pensijų kaupimo įstatymo 13 straipsnio 1 dalimi ir turėjo būti laikinai sustabdytas 2026 m. sausio 1 d. ar vėliau, įsigaliojus šiam įstatymui, lieka laikinai sustabdytas dalyvio prašyme laikinai sustabdyti pensijų įmokų pervedimą numatytam likusiam laikino pensijų įmokų sustabdymo laikotarpiui.

8. Iki 2025 m. gruodžio 31 d. pradėtos pensijų kaupimo sutarčių sudarymo, keitimo ir nutraukimo, taip pat pensijų išmokų skyrimo bei atsisakymo dalyvauti pensijų kaupime pagal iki 2025 m. gruodžio 31 d. galiojusią Pensijų kaupimo įstatymo 6 straipsnio 6 dalį procedūros baigiamos vadovaujantis iki 2025 m. gruodžio 31 d. galiojusiomis Pensijų kaupimo įstatymo nuostatomis.

9. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo valdyba) ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. savo interneto svetainėse paskelbia šiuos 2026 metais taikomus pensijų fonde sukaupto pensijų turto dydžius, nuo kurių priklauso dalyviui mokėtinos

pensijų išmokos rūšis, suapvalintus euro tikslumu, apskaičiuotus Fondo valdybos pagal šias nuostatas:

1) pensijų fonde sukaupto pensijų turto dydis, nuo kurio priklauso dalyviui mokėtinos pensijų išmokos rūšis, apskaičiuojamas pagal formulę: $Riba_A = \frac{P \times 0.1 \times L}{(1-Adm)}$;

2) pensijų fonde sukaupto pensijų turto dydis, kurį viršijantis dalyvio vardu sukauptas pensijų turtas pensijų anuitetą įsigyjančiam dalyviui gali būti išmokamas vienkartine pensijų išmoka, apskaičiuojamas pagal formulę: $Riba_V = \frac{P \times 0.5 \times L}{(1-Adm)}$;

3) šios dalies 1 ir 2 punktuose nurodytose formulėse:

a) $Riba_A$ *ir* $Riba_V$ – sumos, eurais;

b) P – Valstybės duomenų agentūros paskelbtas 2025 metų pirmo ketvirčio vidutinės socialinio draudimo senatvės pensijos dydis, eurais;

c) Adm – pensijų anuiteto mokėjimo veiklos valdymui ir administravimui finansuoti skirtas atskaitymas, nustatytas Lietuvos Respublikos Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2026 metų rodiklių patvirtinimo įstatyme, procentais. Jeigu iki 2025 m. gruodžio 31 d. nepriimamas Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2026 metų rodiklių patvirtinimo įstatymas, *Adm* reikšmė yra lygi Lietuvos Respublikos Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2025 metų rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytam pensijų anuiteto mokėjimo veiklos valdymui ir administravimui finansuoti skirtam atskaitymui, procentais;

d) L – diskontuota vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė nuo Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatyme nustatyto socialinio draudimo senatvės pensijos amžiaus (toliau – pensinis amžius), pensijų anuiteto mokėtojo apskaičiuojama pagal mirtingumo ir diskonto duomenis pagal jo patvirtintą pensijų anuitetų dydžių apskaičiavimo metodiką, mėnesiais.

10. Dalyviai, kurie iki 2025 m. gruodžio 31 d. sudarė periodinės pensijų išmokos sutartį, įsigaliojus šiam įstatymui, turi teisę iki 2027 m. gruodžio 31 d. kreiptis į pensijų kaupimo bendrovę ir pateikti laisvos formos prašymą dėl jiems priklausančio likusio neišmokėto pensijų turto išmokėjimo vienkartine išmoka. Vienkartinė išmoka jiems išmokama ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo kalendorinio ketvirčio, kurį asmuo pateikė pensijų kaupimo bendrovei prašymą likusį neišmokėtą pensijų turtą išmokėti vienkartine išmoka, paskutinės dienos, *mutatis mutandis* taikant šio straipsnio 3 dalyje nustatytą pensijos sąskaitoje esančių pensijų fondo vienetų konvertavimo į pinigines lėšas tvarką.

11. Dalyviai, kurie iki 2025 m. gruodžio 31 d. savanoriškai sudarė pensijų anuiteto sutartį, kai jų sukauptas pensijų turtas buvo mažesnis už Pensijų kaupimo įstatyme nustatytą privalomo pensijų anuiteto įsigijimo sumą, turi teisę iki 2027 m. gruodžio 31 d. kreiptis į Fondo valdybą ir pateikti laisvos formos prašymą dėl pensijų anuiteto sutarties nutraukimo. Atidėtąjį anuitetą

įsigijusiam dalyviui nutraukus pensijų anuiteto sutartį, pensijų kaupimo bendrovė jam išmoka jo pensijos sąskaitoje esantį pensijų turtą. Standartinį pensijų anuitetą arba standartinį pensijų anuitetą su garantuojamu laikotarpiu įsigijusiam dalyviui nutraukus pensijų anuiteto sutartį, jam išmokėtina suma apskaičiuojama pagal Fondo valdybos patvirtintą metodiką. Pensijos sąskaitoje esantis turtas ar išmokėtina suma, apskaičiuota pagal Fondo valdybos patvirtintą metodiką, išmokama ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo kalendorinio ketvirčio, kurį asmuo pateikė Fondo valdybai prašymą dėl anuiteto sutarties nutraukimo, paskutinės dienos. Asmenims, nutraukiantiems atidėtojo anuiteto sutartį, jų pensijos sąskaitoje esantys pensijų fondo vienetai konvertuojami į pinigines lėšas šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka.

33 straipsnis. Įstatyme nustatyto galiojančio teisinio reguliavimo *ex post* vertinimas

1. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija atlieka šiame įstatyme nustatyto galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą (toliau – *ex post* vertinimas).

2. Atliekant *ex post* vertinimą, turi būti nustatyta, kokiu mastu dalyviai pasinaudojo šiuo įstatymu nustatytomis teisinio reguliavimo priemonėmis, skirtomis pensijų kaupimo sistemos lankstumui didinti, (dalyvių savanoriškas įsitraukimas į pensijų kaupimą, pensijų turto išmokėjimas priešpensinio amžiaus asmeniui, pensijų kaupimo baigimas šio įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje išdėstytame Pensijų kaupimo įstatymo 4 straipsnio 8 dalies 5 punkte nustatytu pagrindu, turto dalies išmokėjimas prieš pensinį amžių ir sulaukus pensinio amžiaus, lankstesnis pensijų išmokų pasirinkimo reguliavimas, galimybė pačiam dalyviui pasirinkti pensijų įmokų pervedimo stabdymo laikotarpį ir periodiškumą), paskirtų pensijų anuitetų vidutinis dydis, taip pat kaip šis įstatymas paveikė aktyviai pensijų kaupime dalyvaujančių ir naujas pensijų kaupimo sutartis sudarančių asmenų skaičių bei dalyvių pasitikėjimą pensijų kaupimo sistema.

3. *Ex post* vertinimo laikotarpis – 5 metai nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

4. *Ex post* vertinimas turi būti atliktas per 12 mėnesių nuo *ex post* vertinimo laikotarpio pabaigos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda